

Tiðindabráv

I summar fóru føroyskur ungdomur vestur um hav til Grønlands at dansa.

Jan Kløvestad, stjóri í nýggju mentunarhúsinu í Nuuk, Katuaq, skipaði fyri »Arktisk Folkedansfestival, Nuuk 1997« og bjóðaði okkum at vera við.

Norðurlandahúsið í Havn v/ Petur T., stjóri gav okkum ferðina, og Dansifelagið í Havn legði okkum lag á og hjálpti okkum við teimum seinastu fíggjarligu snøklunum.

Ög hvørji eru so vit ?

Vit eru sprottin úr barnadansinum í Norðurlandahúsinum í Havn, sum Dansifelagið skipar fyri. Sonja Danielsen og Thorhild Justinussen hava nú í so nógv ár staðið fyri hesum tiltakinum, at teirra nøvn mest sum er vorðin eitt við barnadansinum.

Sonja og Thorhild hava so roynt at seta saman eitt lið av ungum fólki, og hava tær havt góða hjálp frá Dánjali Høydal, sum hevur virkað sum ungdomsleiðari. Kurt Madsen hevur verið sambindingarliðið til nevndin í Dansifelagnum í Havn.

Innbjóðingina finga vit longu um jóltíðir, og hava vit so verið saman einaferð um vikuni í dansitíðini at læra okkum eina hóskað skrá :

A-skráin :	B-skráin :
1) Runtisvalsstríðið	
1) Runtisvalsstríðið	
2) Sandoyardansur	
2) Bandadansur	
3) Guðbrandskvæðið	3) Ríða Ediling
4) Gomlu Keta	4) Ormurin Langi
5) Grindavísan	

og hesar skráir kunnu vit so seta saman til eina stóra skrá, ella vit kunnu nýta hana í úrváli.

Teir vandu kvøðarnar úr Dansifelagnum í Havn hjálptu okkum at fáa dansurin undir fót og vóru annars sera góðar í ráðum.

Ferðin

Vit fóru úr Føroyum við Atlantisflog 16. juli, lógu nátt í

Keypmannahavn og fóru so við SAS til Kangerlussuaq, har helvtin av ferðalíðnum lógu nátt, meðan hin helvtin fór til Nuuk sama dag.

Morgunin eftir vóru vit øll saman aftur.

Vit búðu á Samuel Kleinschmidt skúlanum – í fimleika-høllini saman við Tromsringen úr Norður Norra – og rann tað væl saman okkara millum.

Á skúlanum búðu eisini hini luttakarnir, tó ikki liðið úr Nuuk.

Hini liðini vóru

úr Iqaluit, Canada,
úr Karasjok, Samaland og Tromsø, Norra og
úr Qaqortoq, Nanortalik og Ilulissat í Grønlandi

Tilsamans umleið 150 ungfolk og leiðarar.

Ætlanin hevði verið at fáa innittar úr Alaska og Thule við, men av ymiskum orsökum datt tað niðurfyri. Stuttligt hevði verið at hoyrt trummudansin úr Thule !

Tað, at vit búðu so tætt á skúlanum, gjørdi, at tann sociali parturin av tiltakinum eydnaðist væl. Nógv vinarbond vóru knýtt.

Tiltakið

Skráin fyri tiltakið sá soleiðis út (okkara skrá) :

Leygardagin 19/7: Vælkost og »vita av hvørjum øðrum«

Sunnudagin 20/7: Matiné fyri almenningin

Mánadagin 21/7: 1. workshop, saman við Qaqortoq

2. workshop, saman við Nanortalik

Gongutúrur í haganum

Týsdagin 22/7: Pallroyndir

Mikudagin 23/7: Pallroyndir

Hósdagin 24/7: Framsýning á Ellisheiminum

Framsýning í gongugøtini

Gallakvöld í Katuaq

Fríggjadagin 25/7: 3. workshop, saman við Karasjok

4. workshop, saman við Ilulissat

Hæddin var sjálvandi gallakvöldið í Katuaq, har vit millum onnur vóru saman við tromsoyngum.

Tað er væl kent, at norðmen eru farin at læra seg »stordans«, tað er føroyskur dansur. Men tey, úr Tromsø, víta væl, at føroyskur dansur er meira enn bara dansur.

Og tað vísti tey við at bjóða okkum uppi teirra fram-

sýningarpart at taka Sinclair's vísa og at enda kvøldið við felagsdansin (Ormurin Langi).

Fráferðin

Tað var við sorgblíðni, at vit skildust og leygardagin fóru aftur til Danmarkar.

Fyrst vit komu til Grønlands, var veðrið nakað heimligt, grát í grát. Men tað batnaði skjótt, og tá ið vit aftur sótu í Kangerlussuaq og so spakuliga snaraði okkum hugin eystureftir, var brennandi sól. Og hjálpti tað væl til, at »sorríg blev til glæde vendt«. Nú gleddi vit okkum øll til at koma heim á Ólausøku.

Eg siggi enn fyri mær myndina av Sonju og Thorhild, sitandi á bonkinum uttan fyri høllina í floghavnini. Móðir og troystar í sólini – men alt var gingið gott.

Og tað skulu tit eiga – tit ung í ferðalagnum. Tað hevur verið ein fragd at vera saman við tykkum hesa ferð og sæð, hvussu væl tit duga at bera tykkum – í dansi og uttan fyri dansi.

Við hesum ungdomi eru vit væl stódd í Føroyum.

Nú, ferðin er av, vilja vit fegin takka

Katuaq v/ Jan Kløvestad og Bendo fyri innbjóðing og stuðul

Norðurlandahúsið v/ Petur T. fyri ferðina og

Hini í Dansifelagnum í Havn fyri at leggja okkum lag á og fyri fíggjarligan stuðul.

Og frá hinum í ferðalagnum : eina serliga tøk til Sonju, sum hevur verið eldsálin í øllum tiltakinum.

Barnadansurin

Nú stendur dansitíðin fyri durum, og vit í Dansifelagnum gleða okkum til at bjóða nógvum ungfolkum, saman við hesum liðnum, í dans í vetur. Øll eru vælkomin og ungfolk serliga.

Visti tú, at ungfolk undir 20 ár ikki gjalda limagjald í Dansifelagnum í Havn ?

Aftur í ár verður barnadansurin í Norðurlandahúsinum hvørt fríggjakvöld kl. 20:00, og er han longu byrjað.

Fyri ferðalagnum

Kurt & Dánjal

arfríður skuldi valda frá miðnætt og úteftir, men ikki altíð var tað yvirhildið.

Vit kunnu siga, at samveruparturin millum tey ungu lukkaðist væl. Hetta var eisini eitt av aðal málinum hjá Jan Kløvestad við hesi dansistevnu.

Framsýningarnar

Leygarkvöldið vóru øll komin, og fyrsta tiltakið var í Katuaq. »Get-together« ella »Vita-av-hvørjum-øðrum«-tiltakið. Øll sýndu eitt petti fram av sínum og søgdu frá, hvaðani tey vóru, eitt sindur um teirra dans og tilfíkt.

Tað var nú ikki so bráðneyðugt. Tað, at vit búðu so tætt, gjørdi, at vit væl vísu av hvørjum øðrum. Men sum eitt slag av royndarframsýning var tað góð venjing. Seinni blivu vit heilt professionell!

Sunnudagin var so matiné fyri almenninginum. Tað var ikki frítt, at okkurt ungfolk hevði eitt sindur av summarfuglum; men tað gekk bara væl. Bæði dansilag og kvøðing hjá hesum ungu var av tí allaragasta. Síðani varð dansað fyri teimum gomlu á Ellisheiminum og í góðveðrinum á gongugøtini. Væl dæmdu myndafólkunum, tá ið stjórin í Katuaq saman við føroyingum í føroyskum klæðum fóru pallin aftur í húsið.

Vit møttu fleiri føroyingum í Nuuk og fleiri lovaðu at koma til gallaframsýningina, sum varð miku- og hóskað.

Sum summi víta, royna norðmenn at læra seg føroyskan dans, stordans, tey

kalla. Og tað royndu luttakarnir úr Tromsø á hesi stevnuni eisini. Tað varð ein ástann frá teirra síðu, at føroyskur dansur er meira enn dansur, tá ið tey bóðu okkum – saman við teimum – at enda teirra part av gallakvöldinum. Vit kvøðu Sinclair's vísu saman, og síðani bjóðaðu vit áskoðarunum upp í Ormin Langa!

Vit á pallin

Okkara framfærsla gekk avbera væl. Skýmlikt á pallinum. Vit koma spakuliga inn báðu megin frá. Nøkur fá taka saman og byrja at kvøða Runtisvalsstríðið. Hini líka sum steðga á – Føroyskur dansur? Skulu vit fara uppi? So líðandi mennist ringurin, meðan ljósið gerst alt bjartari – og eftir eina lítillari løtu eru vit øll við, og framsýningin kan byrja! Skráin var sett saman av kvøðing og dansspølum. Vit byrjaðu við Runtisvalsstríðnum og sandoyardansi. Síðani partur av Guðbrandskvæðnum og so gamla keta. Nakað av Grindavísuni kom so áðrenn bandadansurin og at ríða ediling vóru á skránni. Endurbresturin var Ormurin Langi. Tilsamans hálvan tíma hugtøku hesir føroysku ungdomar áskoðarnar – tað hoyrdist á lógva-brestunum aftaná!

Verkskeið

Umframt framsýningarnar luttøku vit eisini í 4 sokallaðum »workshop's«, har vit vóru saman við øllum teim-

um grønlendsku liðnum hvørt sær umframt eina ferð saman við smágentum úr Samaland.

Workshopparnir vóru kanska í so stuttir til, at vit finga lært teirra dans, og føroyskur dansur er ikki serliga vælegnaður hjá út-lendingum, sum ikki skilja innihald og mál.

Men vit høvdu tað stuttligt saman og finga gott samband við teir ymsu leiðararnar.

Út í náttúruna

Tann dagurin, sum kanska allarbest situr eftir í minni- num frá hesum framúrskarandi túri, var týsdagurin. Hann var lagdur av til hagar – ella »fjeldtur«, sum tað var rópt í skránni.

Dagurin var ríkaður við brennandi sól og myggja-bitum.

Myndin talar fyri seg. Her var dansað og sungið. Tíkið, varð saman í røndroyngini longu á veg út úr býnum. Gomul grønlendsk styrkisbrøgd vóru roynd. Og berjalyngr samlaður at gera bál burturúr. Her gjørdur tær grønlendsku konurnar kópásúpan og kókað kópakjót og livur. Væl smakkad!

Afturkomin vóru vit interviewað í »Radio Up-town«, sum í veruleikanum liggur downtown í Nuuk!

Meðan vit vóru haryviri, vóru vit eisini í tí grønlendska sjónvarpinum og í teimum grønlendsku bløðunum. Sjálvt Útvarp Føroya hevði eitt prát við Dánjal og Sonju í morgunsendingini.

So vit kunnu siga, at PR-parturin lá ikki eftir.

Farvæl

Fríggjakvöld var so farvæl-samkoma í Katuaq, har gávur og heilsur vóru bornar, serliga til Jan og Bendo. Bendo var tó ikki komin vegin fram, og vit undraðust á tað. Hon, sum hevði verið um okkum tíðliga og síðla líka síðan vit settu fótin á jørd í Nuuk??

Og so – alt í einum – komu tveir roysningar inn millum áskoðarnar – og sum teir gjørdur um seg. Her var hvín og róp – og fólk hevði hug at rýma undan! Tá var tað Bendo og ein vinkona innan grønlendska sjónleikalist. Framúr leiklist.

Hetta var ein góður endi – og tað var ikki nógv sovið ta seinastu náttina!

Tað er altíð við sorgblíðni, tú fert avstað.

Nógv nýggj vinabond

vóru knýtt og skulu nú standa sína roynd.

Men tá ið vit sótu í brennandi sól uttan fyri biðihøllini í Kangerlussuaq vóru fólk bara móð – og glað. Glæði um, at tað hevði gingist so avbera væl. Nú var bara túrin eftir til Danmarkar – og so heim at halda Ólausøku.

Alt gekk upp á stás – og vit finga høvi at dansa meira, tá ið vit komu til Keypmannahavnar. Føroyingafelagið niðri helt Ólausøka í húsinum á Vesterbro – beint við ungdomsgarðin, har vit búðu. Og vit vóru ikki sein.

Vit vóru aftur heima sunnudagin – akkurat til Ólausøkuhaldið.

Ung undir 20 ókeypis

Nú er so dansitíðin fyri framman, og vit í Dansifelagnum í Havn gleða okkum til at siggia nógv ungfolk í dansinum í vetur.

Kanska skuldu vit mint á, at nevndin hevur viðtikið, at ungfolk undir 20 ár ella undir útbúgving skulu kunna gerast fullgildugir limir uttan at gjalda limagjald í felagnum.

Barnadansurin eisini

Og nú er so barnadansurin í Norðurlandahúsinum eisini byrjaður aftur. Hvørt fríggjakvöld klokkan átta móttast børn og foreldur at leggja lunnar undir og at gleðast við dansin.

Vónandi fær hann aftur í ár góða undirtøku. Og tit foreldur, komið við!

- Kurt -



»Nú skal lata brúnna byggja
yvir ána í dal ...«